

MIĄSZOŚĆ (30) sb f

miąszość (15), **miąszość** (15); miąszość *Mącz* (7), *Calep* (7), *WujNT*; miąszość *FalZioł* (3), *GlabGad* (2), *HistAl*, *Leop*, *BibRadz*, *SienLek*, *GrzepGeom* (4), *LatHar* (2).

miąszość: -źlz- (6), -łlz- (5), -fzłz-, (1), -fzłf- (4).

o jasne.

sg *N* miąszość (19). ◇ *G* miąszości (6). ◇ *A* miąszość (3). ◇ *I* miąszością (1). ◇ *L* miąszości (1).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI i XVIII w.*

1. Trzeci wymiar (w zestawieniu z długością i szerokością) (6) : *Superficies*, która może być rzeczóną zwiérchność/ ieft fzerokość bez miąszłości. *GrzepGeom C.*

Szeregi: »(wzrost), (i) długość (a. dłuź), (i, ani) szerokość (a. szerza) i (ani) miąszość« (4): *PVnkt* ieft/ który niema żadnéy długości/ áni fzerokości/ áni miąszłości. *GrzepGeom C*; *Corpus*, które może być rzeczóno hrubość/ ieft co ma y długość/ y fzerokość/ y miąszłość. *GrzepGeom C*; *Calep* 989b; może być ciáło nie záftępując mieyfcá/ y bez wzroftu/ długości/ fzerokości y miąszłości fwey/ iáko ieft w naświétlzym Sákrámenće. *WujNT* 386. [*Ponadto w połączeniu niewspółrzędnym 1 r.*].

»szerokość i miąszość« (1): *Linea* ieft/ długość bezfzerokości y miąszłości. *GrzepGeom C.* [*Ponadto w połączeniu niewspółrzędnym 1 r.*].

2. Grubość, szerokość w przekroju; *crassitudo Mącz*, *Cn* (13) :

a. Pewna określona (mała lub wielka) szerokość w przekroju (w zestawieniu z długością) (7) :

Wyrażenie: »miąszość na palcu, na [ile] palcow« (1 : 1): *Crassitudo sescuncialis*, Miąszość na pułtorá wielkiego pálcá. *Mącz* 17c, 88d.

α. O grubości całego przedmiotu (ujmowanego jako kształt podłużny) (4) :

miąszość czego (2): przyniefli mu w dáry [...] ryb wielkich kthore z oney rzeki wyciągáli/ ktorých miąszłość była iáko vd człowieczy *HistAl* M2v; *BibRadz Ier* 52/21.

Wyrażenie: »mią(ż)szość na palcu, na [ile] palcow« (1 : 1): *BibRadz Ier* 52/21; *Digitali crassitudine radix*, Korzeń w miąszość ná pálcu. *Mącz* 88d.

αα. Prawdopodobnie mięsistość (1) :

W połączeniu szeregowym (1): tak iż rozliczności twarzy nie więcey nie czyni iedno roznoć nofów. A tak nawięcey zależy we troiey rzeczy, w miąszłości, w długości, á w zakrzywieniu. *GlabGad* N7v.

β. O grubości ścian przedmiotu [czego] (1) :

W połączeniu z określeniem wymiarów (1): A miąszłość [!] [*Grossitudo*] tego Morzá [*tj. zbiornika na wodę*] była ná dłoń. *Leop* 3.Reg 7/26.

b. Znaczna grubość (6) :

α. O grubości całego przedmiotu (ujmowanego jako kształt podłużny) (5) :

miąszość czego (1): *Venarum tori*, Miąszość á ociekłość żył gdy ná niektórych mieyfcách żyły pełne krwie yáko by ye nádął. *Mącz* 460a.

αα. O grubości książki (mającej związek z długością tekstu) (2) :

miąszość czego (1): gdym obaczył/ że znośna była wielkość y miąszłość tych książek *LatHar* 682.

Szereg: »wielkość i miąszość« (2): Iedno/ iż mi fzło o to/ áby tá książká wielkością y miąszłością fwą ludziom nie omierzłá *LatHar* 682, 682.

ββ. *Otyłość (2)* : Obesitas – Tłustosc, miązosc. *Calep* [712]b.

miąszość czego (1): Corpulentia – Miązofzc ciała. *Calep* 262b.

β. *O grubości ścian przedmiotu (ujmowanego jako kształt nieregularny); może: otluszczenie (1)* : był rowny [żółdek] bes málá naywiętfzym ielitom/ rownie iáko ielito kątne wwieprzu [...]: á wřzakże bielfze dla miązfzfości niż ine *SienLek* 95v.

3. *O konsystencji: gęstość; tu o rzeczach, cząsteczkach, które powodują, że substancja jest gęsta (3)* :

a. *O substancjach ciekłych: zawiesina, osad (2)* : Niema też być barzo z blifka oglądana/ abowiem miązfzoć gruba w vrinie więtfza dlatego lie vkazuie. *FalZioł* V [1]v.

Szereg: »grubość ani miązfzość« (1): NAprzod vrina popielafca/ grubość ani żadney miązfzofci zbytniey w fię niebierze *FalZioł* V 3v.

b. *O substancjach stałych [czego] (1)* : Czemu niewiały maią gładfzą pięć y łubtelnieyfzą niżli mężowie. (–) Bowiem wřzitka miązfzoć materiey z ktorey fkorá bywa wybiega precz z wilgoćiá v pławow która v otrokow⁹ zořtawá *GlabGad* A8v.

4. *O uderzeniach pulsu: moc, siła (1)* : Theż będzili tępanie miąffze/ pełne/ ale nierichłe/ á barzo leniwe, Niemocz ona ieft z flegmy zimney. Bo iż barzo leniwo bije/ tho ieft od zimna/ á od wilkofci miązfzoć. *FalZioł* V I2v.

******* *Bez wystarczającego kontekstu (7)* : Grossitudo in Bibliis legitur pro crassitie, miązfzoć. *Mącz* 149d; Spissitudo, et spissitas, Gęfstoć/ miązfzoć/ gruboć. *Mącz* 409b, 67b; *Calep* 267a [2 r.], 999b [2 r.].

Synonimy: **2.a.** *gruboć*; **b.a.ββ.** *tlustoć*; **3.** *gęstoć, gruboć*.